ЗАТВЕРДЖЕНО

Вчена рада Державного
податкового університету
від _____

ВВЕДЕНО В ДІЮ
наказ Державного податкового
університету
від _____

ПОЛОЖЕННЯ
про підготовку здобувачів вищої освіти за дуальною формою здобуття освіти в Державному податковому університеті

Ірпінь 2023

1. Загальні положення

1.1. Положення про підготовку здобувачів вищої освіти за дуальною формою здобуття освіти (далі – Положення) розроблене відповідно до статті 9 Закону України «Про освіту», статті 49 Закону України «Про вищу освіту», Концепції підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 19.09.2018 № 660-р, Положення про дуальну форму здобуття фахової передвищої та вищої освіти затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 13 квітня 2023 року № 426 (Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 02 червня 2023 р. за № 929/39985) та визначає порядок здобуття вищої освіти за дуальною формою здобуття освіти в Державному податковому університеті (далі – Університет).

1.2. Дуальна форма здобуття вищої освіти −це спосіб здобуття освіти, що передбачає поєднання навчання Університеті з навчанням на робочих місцях на підприємствах, в установах та організаціях (в тому числі органах державної влади) (далі – роботодавці) для оволодіння програмними результатами, поглиблення практичних умінь і навичок та набуття певної кваліфікації. Дуальна форма є одним зі способів здобуття освіти здобувачами денної форми навчання.

1.3. Університет пріоритетно застосовує дуальну форму здобуття освіти спільно з Міністерством фінансів України та центральними органами виконавчої влади, діяльність яких ним спрямовується і координується. Також Університет може застосовувати дуальну форму здобуття освіти з іншими органами державної влади, а також підприємствами, установами чи організаціями різних форм власності.

1.4. Метою впровадження дуальної форми здобуття освіти в Університеті є підвищення якості підготовки здобувачів вищої освіти до професійної діяльності.

Основними завданнями навчання за дуальною формою здобуття освіти є:

1) підвищення якості підготовки фахівців, які формують основу трудового потенціалу для інноваційного розвитку економіки, відповідно до сучасних вимог ринку праці і потреб роботодавців шляхом:

модернізації змісту та способів реалізації практичної складової освітнього процесу;

підвищення мотивації здобувачів освіти до навчання;

посилення ролі роботодавців у системі підготовки фахівців на всіх етапах – від участі у формуванні змісту освітніх програм до оцінювання результатів навчання;

2) підвищення конкурентоздатності випускників Університету, скорочення періоду їх адаптації до професійної діяльності, сприяння росту рівня зайнятості молоді;

3) зміцнення механізму, що забезпечує інтегрування освіти, науки і практичної діяльності в усіх галузях економіки, задля безперервного поступального руху завдяки тісній співпраці та прискореному обміну знаннями та інноваціями.

4) забезпечення взаємозв'язку, взаємопроникнення та взаємовпливу різних систем (наука і освіта, наука і виробництво чи громадський сектор) для впровадження важливих змін, спрямованих на підвищення якості освіти;

5) підвищення мотивації здобувачів вищої освіти до навчання в Університеті.

1.5. Права та обов'язки здобувачів вищої освіти, Університету та роботодавців під час організації дуальної формою здобуття освіти визначають закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про зайнятість населення», Кодекс законів про працю України, Концепція підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти та інші нормативно-правові акти.

1.6. У цьому Положенні терміни вжито у такому значенні:

Координатор від Університету – працівник Університету, який організовує дуальну форму здобуття освіти та призначається ректором Університету

Координатор від роботодавця − призначений роботодавцем працівник, який забезпечує взаємодію між роботодавцем і Університетом, виконання роботодавцем взятих зобов'язань, організаційний супровід навчання за дуальною формою здобуття освіти.

Куратор − науково-педагогічний працівник Університету, який супроводжує виконання індивідуального навчального плану і програми практичного навчання на робочому місці за дуальною формою здобуття освіти та призначається ректором Університету. Як правило куратором призначається гарант відповідної освітньо-професійної програми.

Наставник – призначений роботодавцем працівник, який допомагає реалізовувати індивідуальний навчальний план здобувача освіти на робочому місці відповідно до програми практичного навчання на робочому місці.

Роботодавець – Міністерство фінансів України та центральні органи виконавчої влади, діяльність яких ним спрямовується і координується, інші центральні органи державної влади, підприємства, установи чи організації державної чи іншої форми власності.

Інші терміни вжито у значеннях, визначених Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Кодексом законів про працю України та нормативно-правовими актами, які регулюють відносини у сферах освіти та праці.

1.7. Загальна організація підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти, налагодження взаємодії з потенційними роботодавцями, укладання відповідних договорів покладається на проректора відповідального за координацію навчально-методичної роботи (далі – проректор).

1.8. Координатор від Університету за організацію дуальної форми здобуття освіти за окремою освітньою програмою призначається ректором Університету.

1.9. Організація підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти в межах відповідних освітніх програм і навчальних планів покладається на завідувача випускової кафедри та гаранта освітньої програми.

1.10. Стипендіальне забезпечення здобувачів освіти за дуальною формою здійснюється відповідно до законодавства.

2. Планування освітнього процесу

2.1. Університет є надавачем освітньої послуги і в повному обсязі є відповідальним за реалізацію освітньої програми за дуальною формою та якість освіти. Роботодавець є відповідальним за організацію навчання на робочому місці (робочих місцях) відповідно до договору Університетом і роботодавцем та, в разі укладання, договору Університетом, роботодавцем і здобувачем.

2.2. Освітня діяльність за дуальною формою здобуття освіти здійснюється в межах ліцензій Університету на провадження освітньої діяльності за рівнями вищої освіти та/або освітніми програмами, що передбачають присвоєння професійної кваліфікації з професій, для яких запроваджено додаткове регулювання.

2.3. Для реалізації освітньої програми за дуальною формою Університетом розробляються:

окремий навчальний план, що охоплює весь період реалізації освітньої/освітньо-професійної програми і має відповідати вимогам щодо забезпечення тривалості практичного навчання, передбаченим для дуальної форми здобуття освіти;

графік освітнього процесу, що передбачає чергування періодів навчання в Університеті і на робочому місці;

відповідне методичне забезпечення освітніх компонентів.

2.4. Особливості організації навчання за дуальною формою відображаються у:

1) навчальному плані для дуальної форми:

як зміна розподілу загального обсягу кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) за формами організації освітнього процесу (співвідношення аудиторного та/або позааудиторного навчального навантаження);

шляхом введення освітніх компонентів (дисциплін, практик, курсових робіт/проєктів тощо), пов’язаних з особливостями діяльності роботодавця і виконанням трудових обов’язків на робочому місці, або додаткової практичної підготовки до частини навчального плану, що формується за вибором здобувача;

2) робочих програмах дисциплін – як посилення практичної спрямованості змісту, збільшення обсягу практичних і лабораторних занять, які можуть проводитися викладачами закладу освіти на робочому місці у роботодавця, у навчальних лабораторія університету, тощо та збільшення частки завдань практичного характеру, що виконуються самостійно.

3) кваліфікаційній роботі – шляхом підготовки кваліфікаційної роботи, тематика якої пов'язана із особливостями діяльності роботодавця і виконанням трудових обов'язків на робочому місці;

4) програми переддипломної практики/теоретико-практичного навчання з подовженим терміном – зміщення акцентів змісту програми на професійну діяльність та специфіку роботи Міністерства фінансів України, центральних органів виконавчої влади, діяльність яких ним спрямовується і координується, інші органи державної влади, підприємства, установи чи організації державної чи іншої форми власності.

2.5. Здобуття освіти за дуальною формою організовується для спеціально сформованих груп або окремих здобувачів.

2.6. Поділ загального часу навчання на періоди навчання, що відбуваються в Університеті та на робочому місці передбачає:

чергування періодів навчання в закладі освіти та у роботодавця, коли один період передбачає один чи декілька тижнів, місяців, семестр (блочна модель);

кілька днів впродовж тижня навчання в Університеті, решта днів – на робочому місці (модель поділеного тижня);

поєднання моделей.

2.6. На основі навчального плану для дуальної форми складається індивідуальний навчальний план здобувача освіти.

2.7. Контроль виконання індивідуального навчального плану та оцінювання результатів навчання осіб, які здобувають освіту за дуальною формою, здійснюють Університет спільно з роботодавцем відповідно до Положення про організацію освітнього процесу, та вимог освітньої/освітньо-професійної програми.

2.8. Заходи семестрового контролю, передбачені відповідним навчальним планом та індивідуальним навчальним планом здобувача вищої освіти, проходять в Університеті відповідно до графіка освітнього процесу та Положення про порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

2.8. Атестація осіб, які здобувають освіту за дуальною формою, здійснюється відповідно до вимог освітньої програми. Атестація здобувачів вищої освіти відбувається в Університеті за участю роботодавця або на базі останнього за попереднім погодженням з проректором.

3. Організація освітнього процесу за дуальною формою здобуття освіти

3.1. Дуальна форма передбачає часткове перенесення процесу формування програмних компетентностей і результатів навчання в умови професійної практичної діяльності. При цьому частина обсягу освітньої діяльності замість аудиторної та самостійної роботи виконується у формі навчання на робочому місці (робочих місцях) з відповідним перерозподілом навчального навантаження здобувача освіти в межах освітніх компонентів. Навчання за дуальною формою здобуття освіти передбачає реалізацію освітнього процесу у двох місцях – в Університеті та в роботодавця на підставі договорів.

3.2. Навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти може здійснюватися після переходу особи, яка навчається за денною формою здобуття освіти, виявила особисте бажання та/або успішно пройшла конкурсний відбір у роботодавця, з яким Університет уклав договір про дуальну форму здобуття освіти, на навчання за дуальною формою з відповідним навчальним планом. У разі невиконання встановленого обсягу практичного навчання здобувач вищої освіти може продовжити навчання за навчальним планом для денної форми здобуття освіти, що не є його переведенням на іншу форму здобуття освіти. Після призначення здобувача вищої освіти на посаду державної служби за результатами конкурсу, за ним зберігається джерело фінансування та пільги, якщо такі є

3.3. Ініціювати переговори щодо організації дуальної форми здобуття освіти можуть як Університет, так і роботодавці. Здобувачі вищої освіти можуть сприяти налагодженню співпраці між Університетом та роботодавцями.

3.4. Університет приймає рішення про впровадження дуальної форми здобуття освіти з урахуванням потреб ринку праці, визначає перелік освітніх програм, за якими навчання за дуальною формою здобуття освіти є доцільним, та укладає двосторонні договори з роботодавцями про співпрацю в організації дуальної форми здобуття освіти.

3.5 Навчання за дуальною формою здобуття освіти здійснюється відповідно до окремих освітніх програм.

3.6. Університет відповідає за реалізацію освітньої програми в повному обсязі. Роботодавець є партнером в організації дуальної форми здобуття освіти та відповідає за реалізацію освітньої програми на робочих місцях.

3.7. В організації дуальної форми здобуття освіти беруть участь роботодавці, які мають матеріально-технічну базу та кадрові ресурси для забезпечення практичного навчання на робочих місцях за відповідною освітньою програмою.

3.8. Діяльність роботодавця щодо організації практичного навчання здобувача вищої освіти на робочому місці під час дуальної форми здобуття освіти не потребує ліцензування. Матеріально-технічна база та кадрові ресурси роботодавця враховують під час оцінювання відповідності освітньої програми

вимогам до акредитації освітніх програм та Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності.

3.9. Питання організації дуальної форми здобуття освіти на робочих місцях для здобувачів, в тому числі для осіб з особливими освітніми потребами, вирішуються в порядку, встановленому законодавством у сфері освіти, а також трудовим законодавством – Кодексом законів про працю, Законом України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», Законом України «Про відпустки», Законом України «Про охорону праці» та іншими актами законодавства України.

3.10. Процедуру відбору здобувачів дуальної форми здобуття освіти погоджує роботодавець та Університет з урахуванням обмежень чинного законодавства.

3.11. Практичне навчання на робочих місцях є складовою освітньої програми, обліковується у кредитах ЄКТС і має становити від 25% до 60% від загального обсягу кредитів, визначеного освітньою програмою якщо це не суперечить відповідному стандарту вищої освіти. Ці обмеження слід застосовувати до здобувачів, які опановують усю освітню програму за дуальною формою здобуття освіти. В інших випадках обсяг навчання на робочому місці визначають навчальним планом. Контроль за виконанням програми практичного навчання на робочому місці спільно здійснюють роботодавець і Університет.

3.12. Інформація про здобуття освіти за дуальною формою (зазначається в додатку до диплома європейського зразка).

4. Порядок зарахування здобувачів вищої освіти на навчання за дуальною формою здобуття освіти

4.1. Після підтвердження роботодавцем готовності забезпечити навчання на робочому місці конкретному здобувачеві Університет готує тристоронній договір про здобуття освіти за дуальною формою і спільно із здобувачем вищої освіти та роботодавцем розробляє й погоджує індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти.

4.2. Підставами для переведення здобувача освіти на дуальну форму здобуття освіти є заява здобувача вищої освіти та підписання тристороннього договору за результатами відбору здобувачів на навчання за дуальною формою здобуття освіти

4.3 Навчання за дуальною формою здобуття освіти передбачає укладання роботодавцем із здобувачем вищої освіти трудового договору.

4.4. Переведення здобувачів вищої освіти на дуальну форму здобуття освіти здійснюють, зазвичай, до початку навчального семестру або впродовж першого місяця від його початку, або після працевлаштування за результатами походження конкурсу на посади державної служби.

4.5. У разі переведення здобувача вищої освіти на дуальну форму здобуття освіти чи передчасного припинення дії договору про дуальну форму здобуття освіти за здобувачем вищої освіти зберігається джерело фінансування здобуття освіти.

4.6. Для забезпечення здобувачеві вищої освіти умов для виконання освітньої програми та індивідуального навчального плану протягом періоду здобуття освіти за дуальною формою тристоронній та трудовий договори можуть переукладатися зі зміною роботодавця у випадках:

якщо таку можливість передбачено договором;

у разі ліквідації підприємства/установи/організації;

у разі виникнення обставин непереборної сили, передбачених у тристоронньому договорі.

5. Особливості реалізації навчання за дуальною формою здобуття освіти

5.1. Для Університету:

5.1.1. Обов’язки проректора:

організовує пошук та попередній відбір роботодавців, діяльність яких відповідає профілю відповідної освітньої програми і може забезпечити набуття здобувачами вищої освіти програмних результатів навчання;

ініціює та реалізує переговорний процес з роботодавцями щодо спільного впровадження дуальної форми здобуття освіти;

готує та узгоджує двосторонні договори про співпрацю з роботодавцями щодо партнерства в організації дуальної форми здобуття освіти;

4.1.2. Обов'язки координатора від Університету:

проводить роз’яснювальну роботу серед здобувачів вищої освіти щодо особливостей та переваг дуальної форми здобуття освіти;

координує організацію відбору здобувачів вищої освіти, що бажають навчатися за дуальною формою здобуття освіти, та погоджує їх персональний склад з роботодавцями;

організовує обговорення із роботодавцями змісту відповідних освітніх програм щодо відповідності професійним стандартам та вимогам до компетентностей майбутніх фахівців;

ініціює і контролює створення та узгодження програми навчання на робочих місцях;

ініціює та контролює створення індивідуальних робочих навчальних планів, що відображають особливості дуальної форми здобуття освіти;

готує та узгоджує тристоронні договори про дуальну форму здобуття освіти;

забезпечує неперервну комунікацію між усіма сторонами для усунення проблемних питань в організації навчання, що можуть виникати;

ініціює та контролює призначення куратора для кожного здобувача вищої освіти за дуальною формою здобуття освіти;

координує роботу осіб, які виконують обов'язки кураторів;

бере участь в аналізі результатів навчання здобувачів вищої освіти за дуальною формою здобуття освіти, вносить пропозиції щодо поліпшення якості підготовки.

5.1.3. Обов'язки куратора:

забезпечує поточний контроль за виконанням індивідуального навчального плану;

підтримує постійну комунікацію із здобувачем вищої освіти та представниками роботодавця (зокрема наставником) з метою своєчасного вирішення поточних питань та забезпечення виконання індивідуального навчального плану в повному обсязі;

за потреби може ініціювати внесення змін до індивідуального навчального плану в процесі навчання за дуальною формою здобуття освіти.

5.1.4. Університет, за потреби, надає своєчасну методичну допомогу з організації навчання на робочих місцях представникам роботодавця, задіяним в організації дуальної форми здобуття освіти.

5.1.5. Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу погоджується з роботодавцем та затверджується Університетом в установленому порядку.

5.1.6. Освітня програма та відповідний навчальний план підготовки здобувачів, які передбачають здобуття освіти за дуальною формою, погоджуються роботодавцем.

5.1.7. Представники роботодавця залучаються до діагностики результатів навчання, здобутих за дуальною формою здобуття освіти шляхом залучення до екзаменаційних комісій, в інших формах.

5.1.8. Навчально-методичне забезпечення має враховувати особливості часткового перенесення процесу формування програмних компетентностей і результатів навчання в умови професійної практичної діяльності.

5.1.9. Університет може звертатися до роботодавця із запитом щодо стажування в його підрозділах науково-педагогічних та педагогічних працівників.

5.1.10. Для забезпечення належної якості підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою Університет має проводити регулярні зустрічі із роботодавцями (не рідше одного разу на рік) та організовувати зворотній зв’язок від здобувачів вищої освіти за участі особи, що виконує обов’язки куратора, про відповідність результатів навчання на робочих місцях цілям та вимогам освітньої програми.

5.1.11. Університет забезпечує можливість проведення спільного оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за дуальною формою здобуття освіти за участі представників роботодавців-партнерів.

5.2. Для роботодавця:

5.2.1. Роботодавець може вносити пропозиції щодо зміни змісту освітніх програм та оновлення навчальних планів, ініціювати створення нових освітніх програм.

5.2.2. Роботодавець укладає тристоронні договори про дуальну форму здобуття освіти, трудові договори зі здобувачами вищої освіти та погоджує відповідні індивідуальні навчальні плани.

5.2.3. Роботодавець може призначати особу (осіб), що виконує обов'язки координатора від роботодавця, для забезпечення організаційно-методичного супроводу навчання за дуальною формою здобуття освіти та ефективної комунікації із Університетом.

5.2.4. Координатор від роботодавця:

відповідає за співпрацю із Університетом з питань узгодження (створення, перегляду та удосконалення) освітньої програми, за якою навчатимуть здобувачів вищої освіти за дуальною формою здобуття освіти, та індивідуальних навчальних планів;

бере участь у відборі здобувачів вищої освіти, що бажають перейти на дуальну форму здобуття освіти за відповідними освітніми програмами;

супроводжує навчання здобувача вищої освіти на робочому місці відповідно до вимог освітньої програми та індивідуального навчального плану;

забезпечує неперервну комунікацію із Університетом;

здійснює контроль за розподілом та своєчасним переміщенням здобувачів вищої освіти в структурних підрозділах підприємства/установи/організації;

бере участь в аналізі результатів навчання здобувачів вищої освіти за дуальною формою здобуття освіти, вносить пропозиції керівництву щодо поліпшення якості підготовки.

5.2.5. Роботодавець призначає здобувачеві вищої освіти особу, що виконуватиме обов'язки наставника, з найбільш досвідчених та кваліфікованих фахівців.

5.2.6. Роботодавець створює умови для підвищення професійного рівня наставників.

5.2.7. Роботодавець забезпечує здобувачів вищої освіти предметами та засобами праці.

5.2.8. Роботодавець проводить інструктажі з техніки безпеки та охорони праці для здобувачів вищої освіти на виробництві.

5.2.9. Роботодавець може надавати можливість стажування на виробництві педагогічним та науково-педагогічним працівникам Університету.

5.2.10. Роботодавець може пропонувати здобувачам вищої освіти за дуальною формою укладання/продовження трудового договору після завершення здобуття освіти.

5.2.11. Наставник:

здійснює керівництво навчанням здобувачів вищої освіти відповідно до програми практичного навчання на робочому місці та індивідуального навчального плану;

сприяє адаптації здобувача вищої освіти до робочого місця на підприємстві/установі/в організації;

бере участь у оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти відповідно до програми практичного навчання на робочому місці спільно з уповноваженими представниками Університету;

може проходити спеціальну методичну підготовку щодо здійснення керівництва навчанням здобувачів вищої освіти на робочих місця, у тому числі на базі Університету.

5.3. Детальні функції наставника та координатора від роботодавця в реалізації дуальної форми здобуття освіти визначаються у договорі укладеному між Університетом та роботодавцем.

5.4. Здобувач вищої освіти має такі права й обов’язки:

відповідально ставитись до виконання індивідуального навчального плану;

дотримуватись положень корпоративної культури роботодавця та вимог щодо конфіденційності інформації;

підтримувати контакт з особою, відповідальною від роботодавця за реалізацію освітньої програми дуальної форми навчання, вчасно інформувати його й представника Університету в разі виникнення проблемних питань;

отримувати заробітну плану й додаткові винагороди, заохочення, соціальні пільги, передбачені для працівників роботодавця;

дотримуватися правил техніки безпеки;

дотримуватись інших вимог, передбачених тристороннім договором про здобуття освіти за дуальною формою, Статутом Університету, Правилами внутрішнього розпорядку Університету та іншими нормативними документами Університету;

може самостійно знайти робоче місце для навчання та сприяти встановленню співпраці між закладом освіти і роботодавцем для організації навчання за дуальною формою.

6. Фінансове забезпечення

6.1. Фінансування навчання за дуальною формою здобуття освіти здійснюється відповідно до законодавства України.

6.2. Питання оплати праці та трудових обов’язків працівників закладів освіти, призначених кураторами, координаторами від закладів освіти, і працівників, призначених наставниками, координаторами від роботодавців, вирішуються в порядку, встановленому законодавством.